

na stranko, kateri služijo. (Ugovor na levi, odobranje in veliko ploskanje na desni, nekaj sikanja in smeha na levi.)

Naši dopisi.

Z Dunaja 18. februarija. — Kakor sem v zadnje „Novice“ na kratko telegrafiral, podali so se slovenski poslanci k ministru za pravosodje Pražaku ter so mu navedli z dokazi v rokah mnogo slučajev brezozirnosti sodnijskega osebja gledé narodne ravnopravnosti. Gospod minister bil je zadovoljen zvedeti zanesljive slučaje takega ravnanja ter je obljubil, kakor je uže do zdaj mnogo poravnal, da hoče po tej poti nadaljevati, in ako bi se zapreke množile, te zadeve vravnati tudi s posebno postavo. Poslanci mudili so se pri ministru blizo pol ure ter so ga zapustili zadovoljni z odgovorom jim danim.

Veliko govorice in ugibanja povzročilo je to, da je bil kočevski knez Karlos Auersperg pretekli teden dvakrat zaporedoma po dalj časa v avdijenci pri cesarji. Levičarski časniki začeli so ugibati, da je cesar nezadovoljen s Taaffe-om in sedanjo sistemo, da je nejevoljen zarad dogodbe Kaminski-eve in da je zato poklical Auersperga, naj bi mu svetoval, kako in kaj. — Pisali so, da se ministerstvo maje, da desnica državnega zbora razpada; na Dunaj se je telegrafiralo, kako sodi poljski časnik „Czas“ o tej zadevi, z Dunaja pa zopet tje in tako se je levica državnega zbora tolažila ves teden, pa Taaffe je le še ostal; časniki so morali zopet preklicavati, kar so dan prej kot zanesljivo skrivnost vedeli pripovedovati svojim bralcem. In danes piše lastni časnik levičarjev: „Ustavoverna stranka delala si je prazne nade zarad tega, ker je bil knez Auersperg dvakrat po dalj časa pri cesarji, obetali so si, da bi bil knez klican k cesarju izreči svoje mnenje o političnem položaji in da bi se po tem spremenila vladina sistema v smislu ustavoverne stranke, pa vse to je bilo goljufno, v resnici se je pokazalo, da je bil knez Auersperg res dvakrat pri cesarji, pa naloga, katera mu je pripadala pri teh razgovorih, za-nj ni bila prijetna.“

Kakor v tej zadevi, lažejo se levični časniki tudi o tem, da bi bil grof Taaffe v škandal-odseku trdil, „da vlada ne bo dala aktov (o zadevi Kaminski-evi), ker cesarju ni po volji, da bi se teža izvršilne oblasti prenašala v zbornico ali njen odsek.“ — Ta izrek so si prav izmislili neki časniki, so ga najprej priobčili kot znamenje nazadnjaškega vedenja vlade, potem so pisali zoper to cele članke, pa ko je minul en dan, preklicano je bilo vse kot popolnem izmišljeno.

Levica bi zdaj pri odgovoru vlade na interpelacijo zarad „Tagblatt“ in „Vorstadt-Zeitung“ tudi rada napravila škandal, pred vsem v razgovoru o tem; ker pa vé, da bi se tak predlog zavrgel, sklenila je staviti poseben predlog, da se odgovor dá posebnemu odseku v pretres; pa tudi tega predsednik s pritrjenjem desnice nek ne bode pustil, ker je tudi to odločno proti opravnemu redu, kateri pripušča, ako zbornica sklene, razgovor o interpelaciji, tedaj ne še kaj družega; ako pa tudi to levičarjem spodletí, bodo si pa s trte zvilí prvo priliko, da spusté svojo jezo nad vlado in desnico.

Davkarski odsek ima jutri sejo, v kateri je na dnevnem redu poročilo o postavi zarad odpisovanja zemljišnega davka v slučajih slabe ali po neugodah vničene letine; toda obravnave o tem predlogu ne bo, izrekla bo vlada, da predloži drugačen predlog ob enem z onim, kateri bo določeval, kako se ima sproti popravljati in dopolnovati kataster za zemljišni davek. Nekaj kas-

neje pridejo v davkarskem odseku na vrsto nove davkarske postave, katere namerava po dve in dve oddati pododsekoma po 6 udov.

Iz Gorice 18. febr. (Izv. dop.) Goriške velike gostilne imajo uže nekaj dni prav vesele ure; zaporedoma sprejemajo pod svoja ostrešja nenavadne goste, bolj ali manj imenitne francoske plemenitaše, ki so prišli obiskat grofa Chamborda. Kake namere da imajo pogovori z njim, ni natanko znano; da pa presojujejo in opisujejo neugodne notranje politične razmere na Francoskem, je gotovo. Kolikor se je po časnikih razglasilo, sodi neki grof Chambord tudi zdaj, da za-nj čas še ni prišel. Vsekakor pa je videti, da na Francoskem pristaši stare rojalistične stranke niso še zamrli. — Tržaški „Cittadino“ je prinesel 13. t. m. daljši dopis iz Gradiške, katerega odlomek je priobčil 14. t. m. tudi goriški „Corriere“. Odstavek je kakor nalašč napisan za slovensko politiko neke vrste, in je vreden, da ga prevedem. Glasi se tako: „*Da se poskušavajo dr. Tonkli in njegovi tovariši s poslovenjevanjem, ne vzbujajo malo smeha, predobro vedoči, kako živelj italijanski in oziroma laški (furlanski) vedno bolj zajeda pokrajino, koder bivajo Slovani (Slovinci). Poglejte nekoliko „Dollegna“ — drugače „Dolina“ (mora stati „Dolenja“ — Op. pis.) — pred leti je bil ta kraj popolnem slovenski. Zdaj pa se tu govori samo laški, in laški se pridiga v cerkvi. Pač je brezuspešno, da se Slovenci toliko vzgrevajo; materialen reskript ne more s peresno potezo spremeniti prirodne zakona, in je zakon prirodni ali naraven, potrjen s tisočeriimi dejanstvi, da je vedno na dobičku oni jezik, ki je bolj zvoneč (melodijozen), slajši in omikanejši. Vpeljajte šole slovenske, kolikor vam drago, v Gorici, Gorica zarad tega ne neha biti italijanska in s svojim italijanstvom delovati na ostali del pokrajine. Razumem pač, da so ta dejanja žalostna za Slovence, ali nikdar jih ne more odstraniti, in ni naša krivda, ako se mora slovenski jezik umikati pred napadno silo življa italijanskega.“* — Tako govori Lah, in je isti dopisnik ne gledé na druge okolnosti isto prepričanje ravno v „Cittadini“ ne davno v enakem zmislu uže poudarjal. Goriški „Corriere“ je zdaj to k drugemu pritaknil, da bi na dalje hujskal proti nam. Ko bi listu bilo kaj do logike in poštenosti, bi vsaj prenehal ščuvati Lahe proti Slovincem, prepričan, da naša onemoglost se ne more ustavljati poitalijančevanju, ker vladajo viši zakoni nad našo osodo. Pa z judovsko in macchiavellistično (makijavelistično) logiko se mi ne moremo pričkatí; žalostno pa je to, da dopisnik „Citt.“ resnico govori gledé na vspehe poitalijančevanja, če tudi ni samo jezik italijanski kot tak kriv pogube naše narodnosti na laških mejah. K sili jezikovi pridružuje se v prvi vrsti kriva politika, ki ravno na onih krajih ravnopravnosti Slovincem še nikdar delila ni. Saj so siromaki, na pr. imenovani Dolenjci, kakor velik del Brd, kjer se ta občina nahaja, podrejeni čisto laški politični gosposki in sodnji. Hudó pa je tudi slišati, da celó cerkev zamenarja slovenske krščanske ovčice na najnevarnejših krajih, kamor pošilja, če ne Lahov, pa polovičarje le prepogostoma. Veliko vas Ločnik so duhovni v tem stoletji iznenarodili, in take prikazni se ponavljajo, če jih tudi takoj ne zapazimo po učinkih. Koroška se Slovincem manjša od leta do leta, to je znano; boljše se pa Slovincem tudi na laških mejah na Goriškem ne godi. Kdor je oddaljen in noče verovati, pa gledat naj pride; prepričal se bo kmalu in bolje, nego mu bo ljubo. In kaj je slovenska požrtvovalnost storila doslej za te narodne siromake? Odgovora ni potreba, če zagotovljamo, da, kakor drugje, tudi na mejah primorskih je narodna zavest še mrtva, in se nikdar ne obudi več, če še kako leto zamudimo. Motijo se oni, ki menijo,

da nas potolažijo, če nam kažejo na svojo pripomoč o bodočnosti. Eno zamujeno leto ob naših mejah zapusti odslej sledove nepreračunljive narodne izgube in izgube na goriških in obče primorskih mejah postavljajo vso slovensko bodočnost v vedno bolj **kritično stanje**. Naša velika politika naj si zatisne to resnico dobro v spomin, ker resnica ta ostane tudi brez dokazov.

Iz Ljubljane. — Gospod deželni predsednik Andrej Winkler vrnil se je preteklo soboto zjutraj z Dunaja nazaj v Ljubljano. — Narodna društva napravila so mu tistega dne zvečer sijajno serenado.

— (*Deželnemu predsedniku*) so se v soboto in v nedeljo poklanjali zavoljo njegovega odlikovanja različni uradi, društva, korporacije in tudi posamezniki. Narodna društva je vodil g. dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški. Posebno mnogoštevilna je bila deputacija gg. duhovnikov pod vodstvom mil. škofa samega. Mestno starešinstvo je vodil župan gosp. Grasselli ter visokemu odlikovancu čestital s prav iskreno besedo. Izmed nemčurske stranke so se te deputacije vdeležili le trije, namreč Doberlet, Lašan in Dreo. — Sploh pa dobiva gospod predsednik srčna voščila iz vseh krajev naše domovine — dokaz, kako se njegovega odlikovanja veseli vsa dežela.

— (*Za mestne volitve*), ki se imajo vršiti prihodnji mesec, so zapisniki na rotovži uže razpoloženi.

— (*Gosp. šolskega nadzornika Šolarja*) je, kakor ravnokar zvemo iz Zadra, vnovič zadel mrtvud še po drugi, do zdaj zdravi strani.

— (*Iz Novega mesta*) dohaja nam naznanilo, da je tamošnji mestni zbor imenoval gospoda deželnega predsednika Andreja Winklerja za „častnega meščana“.

— (*Valentin Sturm v Polčah*) je umrl dne 14. t. m. po dolgi bolezni. Pokojni, rojakom in tujcem, ki so si hodili ogledavat lepe gorenjske kraje, sploh znana in čislana oseba, bil je izredno spreten in podvzeten trgovec. Pričel je gospodarstvo s prav malim imetjem, potem je poleg krčme poskusil izdelovanje decimalnih vag vsake velikosti. Sosednji, navadno zeló obiskovani Bled kazal mu je pot, svojo krčmo in še druge prostore vrediti za tujce. V tej stroki, ceno, dobro in prijazno postreči svojim gostom, postal je pa tudi res v prav kratkem času v resnici izgleden; znal je, kakor noben drugi, se prikupiti gostom, domačim in tujim, s postrežbo in vljudnostjo, njegovi gostje bili so naenkrat vsi znani in prijazni med seboj in ona pusta napetost, katero je marsikateri po pravici očital veliki vrsti bleških gostov, se v Polčah ni poznala. Pokojni imel je tudi več let veliko kupčijo z vinom na debelo, in sme se reči, da je on skupno z enako spretnim in podvzetnim svojim tovarišem v Podbrezji imel v rokah vso vinsko kupčijo na Gorenjskem. Smrt pokojnega je nenadomestljiva zguba za družino njegovo, pa tudi Gorenjska, posebno poletni gostje, bodo pokojnega težko pogrešali. Naj v miru počiva!

— (*Za porotne obravnave*), ki se imajo pričeti s 5. marcom t. l., izžrebani so ti-le glavni porotniki: Pardubski Alojzij, hišni posestnik v Ljubljani; Bamberg Ottomar, tiskar in posestnik v Ljubljani; Cirman Valentin, posestnik in mesar v Št. Vidu nad Ljubljano; dr. Rojic Anton, odvetniški kandidat v Ljubljani; Kunst Alojzij, čevljar v Ljubljani; Vičič Miroslav, posestnik v Postojini; Achtschin Albin, ključavničar v Ljubljani; Suppan Matevž, trgovec v Ljubljani; Fuchs Gilbert, grajščak in posestnik rudokopa v Hribu; Seunig Josip, grajščak v Bokavcah; Reismüller Franc, gospodarski vodja grajščine Haasberg; Defranceschi Ivan, trgovec v Šturjah; Schuster Anton, trgovec v Ljubljani; Jelovšek Anton, posestnik v Bistrici; Kajzel Peregrin, trgovec v

Ljubljani; dr. Kosler Josip, grajščak v Ljubljani; Jenčič Marcelj, posestnik in kramar v Velikem Mengšu; Frisch Ivan, hišni posestnik v Ljubljani; Bavdek Martin, posestnik v Vodmatu; Keržič Josip, posestnik in krčmar v Trbojah; Murnik Ivan, tajnik trgovinske zbornice v Ljubljani; Fröhlich Anton, hišni posestnik v Kamniku; Reichman Henrik, prodajalec obleke v Ljubljani; Deisinger Jurij, posestnik in krčmar v Škofji Loki; Dimnik Miha, hišni posestnik in mesar v Ljubljani; Kaman Anton, krznar v Ljubljani; Hrastnik Franc, mesar v Kamniku; Košir Alojzij, hišni posestnik v Ljubljani; Rudholzer Nikolaj, urar v Ljubljani; Regoršek Franc, trgovec v Ljubljani; dr. Schaffer Adolf, zasebnik v Ljubljani; Detter Franc, prodajalec šivalnih strojev v Ljubljani; Bončar Josip, hišni posestnik v Ljubljani; Gvajec Anton, tesarski mojster v Ljubljani; Mikuš Lorenc, hišni posestnik v Ljubljani; Žitnik Jernej, hišni posestnik in čevljar v Ljubljani. — Namestniki pa so: Jesenko Blaž, hišni posestnik; Strel Viljem, hišni posestnik; Šumi Franc, slaščičar; Jančar Franc, trgovec z lesnino; Podgoršek Jernej, hišni posestnik; Korošič Jakob, suknostrizec; Kopač Lovro, hišni posestnik; Keber Josip, starinar; Blaš Franc, sobni slikar, — vsi v Ljubljani.

— (*Čebelarjem našim!*) Naznanjam, da imam zopet zdravega in dobrega medú pitanca, katerega prodajam celi škaf skupaj na staro vago po 28 kr. funt; taro računam po 40 kr. Nadrobno doma ga prodajam po 30 krajc. funt. Ob enem se tudi lepo zahvalim čebelarjem, kateri so me lansko leto tako zeló obiskovali, da sem v nevarnosti bil sam za svoje čebele, ako bi ne bile imele dobre paše julija meseca in polovico avgusta.

Peter Pavlin,
čebelar v Trnovem pred konjušnico št. 7
v Ljubljani.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Gosposka zbornica sprejela je pretekli teden oni del obrtnijske postave, katerega je zbornica poslancev uže sprejela. Sklep zbornice z različnimi spremembami razdelil se je včeraj v zbornici poslancev ter bode obrtnijski odsek takoj začel obravnavo sprememb; poročevalec grof Belcredi pa je ravno nekaj obolel. — Ta ponedeljek pričela in včeraj nadaljevala se je v gosposki zbornici obravnava šolske postave, o kateri je bil razgovor nenavadno obširen. Prvi govoril je naučni minister Conrad, potem Hasner (zoper), kardinal knez Schwarzenberg (za) pa s pridržkom, da se s prejetjem te postave nikakor ne strinja ne on ne njegovi somišljenki z ostalimi določbami šolske postave, nadalje Toggenburg za, baron Schneid zoper, potem Leo Thun, in posebno izvrstno grof Ribard Belcredi za. Včeraj bil je k besedi še oglašen knez Sapiaha.

Zbornica poslancev nadaljevala je včeraj obravnavo postave o skladanji razkosanih zemljišč; nadalje je izvršila namestitno volitev v gospodarski odsek namesto izstopivšega barona Gudenau-a, kateri je vzel za zdaj dopust šestih tednov, ki se bo težko zopet vrnil v zbornico, ker je imel srečo podedovati z grofovskim stanom tudi veliko grajščino na Nemškem, katere pa ne more prevzeti drugače, kakor da doseže nemško državljanstvo.

Koj o začetku seje pa je prišel v obravnavo nov vladin predlog o pomoči za Tirolsko zaradi poškodovanja po povodnji. Ta predlog določuje državne podpore za Tirolsko namesto poprej nasvetovanih štirih milijonov goldinarjev zdaj višo svoto 6 milijonov in 800.000 gold.; druge manje pripomoči za Ti-